

Bygning nr 23. Blikkenslagerverkstedet fra Ringstad

På husmannsbruket Ringstad under Østre Skjerven i Vardal ble det utviklet håndverksferdigheter innen kardeproduksjon og blikkenslagervirksomhet. Det var familiene Haugom og Ringstad som sto bak dette. Familiene hadde et felles utspring fra Vestre Skjerven.

Blikkenslagerverkstedet fra Ringstad. Foto Audbjørn Rønning

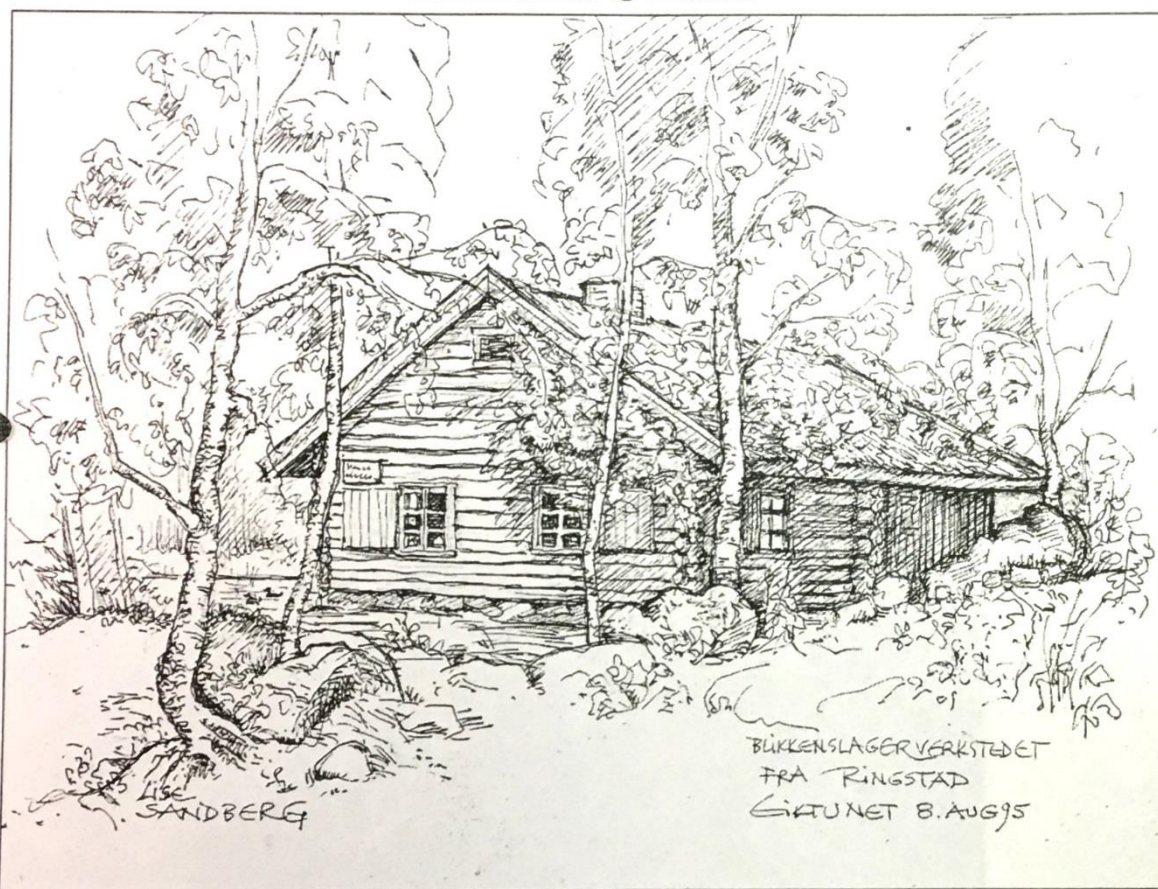
Ole J. Ringstad, mente at verkstedet som bestefaren, Kristian Haugom, startet var det første i Vardal. Alle de sju sønnene ble etter hvert satt til å arbeide i verkstedet. Til å lære opp gutteflokken ble en kar

ved navn Per Granum engasjert. Det ble Johannes Ringstad som drev blikkenslagerverkstedet videre. Ved siden av sine egne brødre trengtes også fremmed arbeidskraft. På det meste var det ansatt 4 personer utenom familien.

Ole J. Ringstad viser fram den solide kaffekjelen som ble laget på verkstedet.

Johannes Haugom holdt på i verkstedet sitt til han var godt over 90 år. Yngstesønnen Ole fortalte at han var med fra han var fem år. Da han ble større ville han heller arbeide ute på bruket, men de eldre brødrene passet på å få friluftsoppgavene. Ole hadde en trang til å dyrke jorda, og i 1916 kjøpte han bruket Myrengen. Imidlertid solgte han dette igjen til broren Alfred i 1923 og fortsatte som blikkenslager. Etter farens død drev han alene. Ole hadde sans for å ta vare på gammel kulturarv og sørget i sin tid for at bestefarens utstyr for produksjon av karder havnet på Maihaugen. Han sto på god fot med Ludvig Skjerven som var den store pådriveren for bygdemuseet Eiktunet. Ole og Ludvig var dessuten i slekt på morsiden fra Fåberg. Ringstads blikkenslagerverksted var den første bygningen som ble gitt til Eiktunet, men flyttingen kom ikke i stand før i 1967.

Blikkenslagerverkstedet fra Ringstad i Vardal

Like ved mølledammene på Eiktunet museum står et hus med historie knyttet til de gamle håndverkstradisjonene i Vardal. Blikkenslagerverkstedet ble bygd for litt over 100 år siden på Ringstad i Vardal, av Johannes Christiansen Ringstad (1850-1946). Det har en tømret del som rommer selve verkstedet med alle redskapene, og en del bygd i bindingsverk, som tidligere ble brukt som lager for råvarer og ferdige produkter. Huset ble flyttet til museet i 1967, og hele utstyret fra det opprinnelige verkstedet er montert her. Museet har satt opp

en utstilling av utvalgte, typiske produkter, mest utstyr til mat- og melkestell.

I forrige århundre var det svært mange blikkenslagere i Vardal, Vestre Toten og i Redalen, ja, faktisk var dette et senter for blikktøyproduksjon på Østlandet. Mange håndverkere arbeidet alene og hadde verksted i en krok av kjøkkenet, men noen steder var det flere i arbeid. Verkstedet på Ringstad er eksempel på et slikt. Det ble startet i 1850-årene av Christian Christoffersen Haugom, og etter hvert fikk hans sju sønner opplæring i yrket. Sønnen Johan-

nes fortsatte til han var over 90 år, og hans sønner Ole og Alfred overtok. Gjennom tiden fikk også mange andre opplæring i dette verkstedet.

Ole Ringstad (1883-1972) ble den siste blikkenslageren her. Han var også historisk interessert, og var med i oppbyggingen av Eiktunet museum.

Søndag 27. august arrangeres «Familiedag» på museet, og da vil blikkenslageren Nils Bakke fra Redalen vise rundt i verkstedet og demonstrere teknikker.

Anne-Lise Svendsen

Interiørbilder: Audbjørn Rønning

